

Հայ Մեծ-Ման

Ֆարիտ Պուճեղլալ

Գիրքին վերջաւորութեան Մարթին Լակարտէթ
կը գծէ աքսորի անվերջանալի ուղին,
որ եղաւ կեանքը Մարիամ Գարամանեանին,
իսկական կեանքը Ֆարիտ Պուճեղլալի,
Հայ մեծ-մային:

Կին մը՝ որուն ճակատագիրը հիւսուած է
հայկական ողբերգութեան եւ 20-րդ դարու
պատմութեան առաջին մասին հետ:

Մարի Պետրոս Զարամանեանին՝
մեր հայ մեծ-մային:

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Առօրյա 1959

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ինքնատիպ ոճով գրիչը Մարթին Լակարտեթի՝ հեղինակը վերջաբան գրութեան եւ թանկարժեք վաւերաթուղթին, որ դրուած է ալպոմի վերջաւորութեան: Յետմահու ներկայութիւնը Անտրէ Իկալի, Օշինի եւ Քաթրին Կրոսփալի հայերէն արտագրութիւնները, Լորան Մելիքեանի իմաստուն եւ տեւական խորհուրդները, Լէյլա Լէյզի Էնֆորմաթիքի ճկունութիւնը, Իվ Ֆրեմիոնի, Կի Մաթիասի եւ Ատելին Յիւլիանի ուղղագրական ծանօթութիւնները, Նատիր Պուճեւլլայի արագաշարժութիւնը, Ապիտա Շեմսիի եւ Չաքիա Պուճեւլլայի նրբամտութիւնը, Պարոն Թորոսեանի հոգեւոր ուղղումները, Սելիմ Ժայի ահագնադողորդ խնդուքը, Ժան Սեյֆրեյի թուլութեան վաւերաթուղթերը, Անտրէ տը Թոթի քամերան, Ժաք Փալանսի վայրագութիւնը, Պլէք-ը-Ռոքի հաւատարմութիւնը, Չահիա Յասնաուրի դիպուկ մատնանշումները, Վենսան Յոտիքէի հերաչորացուցիչը, «Արեւ» խումբին տեւական ներկայութիւնը, Էվլին Քուլասի, Սեպասթիէն Կնայետիկի, Ֆապիէն Ֆելիփոյի տեւական ներկայութիւնը, Տիտի Կոնորի մաքեթը ներկայ հրատարակութեան համար, եւ Մուրատ Պուճեւլլայ, բնականաբար, եղբայր-հրատարակիչը, առանց որուն ներկայ ալպոմը լոյս պիտի չտեսներ:

Այս հեռագիրը որո՞ւն համար է:

Սլիմանի ընտանիքին համար...

Հեռագիր մը երբեք լաւ չէ:

Մահնուտ, դուն տուն կ'երթաս պարտականութիւններդ ընելու:

Հիմա կը հասնին, Մ'նա:

Օ'հ, հոս Լաֆայեթ զբօսավայրն է, ինչ...

Ձեզի հեռագիր մը, տիկին Սլիմանի...

Աստուած իմ, ա'յնքան կը դողդղամ որ չեմ յաջողիր դուռը բանալ:

Ձեմ կրնար բանալ, ամուսինիս համար է:

Մամա, պապան ահա կու գայ: Վերջապէս... Այս հեռագիրը զիս պիտի խնայեցնէ...

Ապտել, հեռագիր մը՝ քեզի համար:

Ի՞նչ է ասիկա
տորէն: Հանելի
չէ աս:

Շատ կարդա՛... Երկու
ժամէ ի վեր
կը սպա-
սեն:

Ո՛՛՛՛՛...

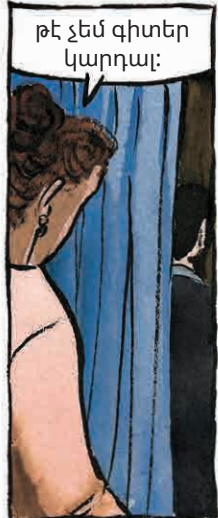

Ցաւալի՞ք է...

Տե՛ս...

Շատ ցաւալի է
որ կը մոռնաս...

Թէ չեն գիտեր
կարդալ:

Մամա՛,
կ'ուզե՞ս որ
կարդան
քեզի
համար:

Ե՛ս, Ե՛ս... Ես ալ
կարդալ գիտեն:

Ո՛՛՛, Ֆուգիան
ամէնէն մեծն է, ինք
կարդալու է...

Կը բաւէ Մահնուս:
Ֆուգիա, շուտ
կարդա՛:

Ես մտիկ չեմ ընէր: Ե՛ս կ'ուզեմ
կարդալ:

ԱՍՏՈՒԱԾ ԻՄ...

Ի՞նչ պատա-
հեցաւ, ցոյց
տուր
հեռագիրը:

Շատ ուշ է:
Չուզեցիր մտիկ
ընէլ, բնաւ պիտի
չիմանաս:

Կը բաւէ Ճամիլա, ասոր
հետ կատակ
չեն ընէր...

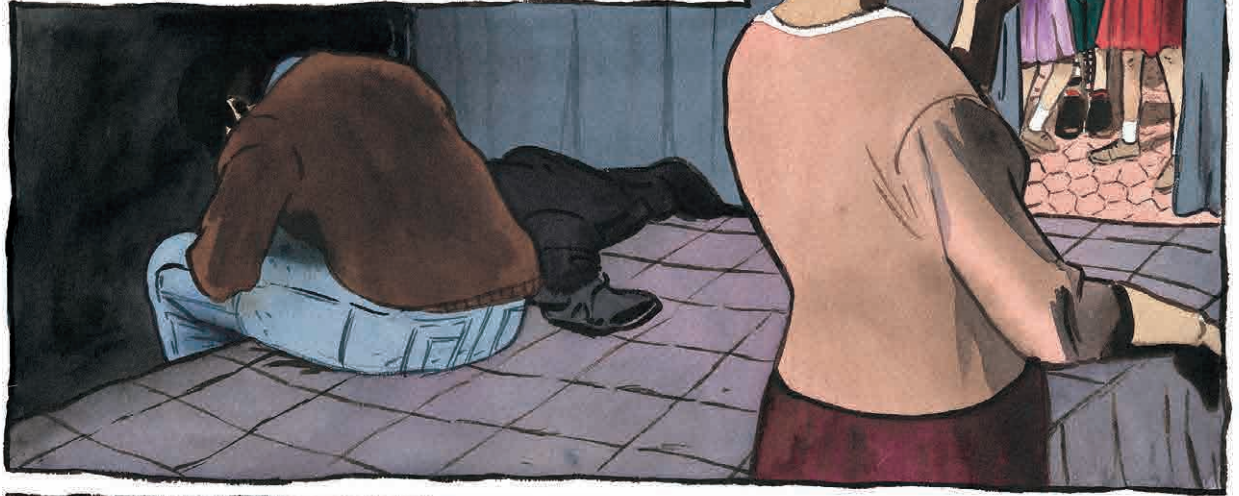
Ո՞վ է այս մարդը, որ մեներ է:

Մեր մեծ-հայրը...

Հոս մի՛ կենաք, պզտիկներ. զիս առանձին ձգեցէք ձեր հորը հետ:

Ֆուզիա, դուն ճանաչեցա՞ր մեծ պապան:

Միայն դուն ես որ Ալեքեհի ծնած ես: Ինչպէ՞ս մէկն էր:

Լաւ չեմ յիշեր... Շատ փոքր էի: Սակայն շատ տխուր եմ...

...Մանաւանդ երբ կը մտածեմ պապան...

որովհետեւ ան որ մեռաւ՝ իր հայրն է...

Եւ կորսեցնէ իր հայրը՝ շատ ցաւալի ըլլալու է:

Կը յուսան որ ասիկա պիտի չպատահի մեզի...

